

t a n y, omezující vlastníka pozemku při využití spodních vod z ohledů zájmu veřejného) — vládní osnova nového vodního zákona (srov. A l t e r: Wasserrechtsgesetze 1913), zařadivši spodní vodu výslovně do kategorie vod soukromých, ponechala zachycení a užívání spodní vody dispozici vlastníka pozemku: a) jde-li o potřebu jeho domácnosti nebo hospodářství; b) i pro účely průmyslové, pokud se tak neděje měrou značnější (pomocí artéských studní atd.). Každé jiné užití spodních vod vyžaduje předchozího úředního povolení (§ 10 osnovy). Osnova měla také ustanovení na ochranu vod minerálních a léčivých (§ 32, také § 35).

Obdobná ustanovení má již u h e r s k ý vodní zákon: zák. čl. XXIII. z r. 1885, ve znění zák. čl. XVIII. z r. 1913. (Srov. B o u s e k: Das neue ungarische Wasserrechtsgesetz. Oesterr. Zeitschrift für Verwaltung. XIX. 1886, H r d i n a: Základy uherského práva vodního. Zpráva veřejné služby technické 1919, str. 262 n.) V podrobnostech — zejména pokud jde o rozlohu ochranných pásem, stanovených ve prospěch existujících studní a jiných vodních zařízení na čerpání vody — lze tu jen odkázati na příslušná ustanovení uherského vodního zákona samého (§§ 14, 16 z. čl. XXIII. z r. 1885, § 1 a násl. z. čl. XVIII. z r. 1913).

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Jestliže nepominutelní dědicové při dědické posloupnosti ze zákona nepodaří dědické přihlášky, není ku projednání jejich návrhu na vyměření jim povinného dílu a na započtení darování učiněného zůstavitelem za jeho života ve prospěch druhých jeho dětí soud pozůstalostní příslušný, nýbrž má místo pořad práva.

Pozůstalostní soud odkázal nepominutelné dědice s jejich shora uvedenými nároky na pořad práva, s odůvodněním, že v cestě řízení nesporného, když zmeškali lhůtu podle § 120 nesp. pat., ve které jim bylo volno tyto nároky přihlášením jich k pozůstalostnímu řízení uplatniti a práva jim daného k uplatnění svých nároků ve lhůtě stanovené nepoužili, nemohou nároky tyto nyní uplatňovati, když pozůstalost byla s ostatními přihlášenými dědici projednána a úkony projednané byly sděláním odevzdačí listiny skončeny, nýbrž teprve po uznání důvodnosti tvrzených jejich nároků cestou práva sporného.

Rekursní soud stížnosti nepominutelných dědiců vyhověl, naříkané usnesení zrušil a soudu prvému uložil, aby dále po zákonu jednal.

V o d ů v o d n ě n í uvedl: Není správným názor soudu prvního, že by usnesením ze dne 30. července 1930 č. j. D I 13/30/14 bylo projednání pozůstalosti skončeno. Usnesení to je pouze konceptem odevzdací listiny, která bude vypravena až budou dědické poplatky vyměřeny a zaplaceny. Dosud však se tak nestalo, odevzdací listina oprávněným doručena nebyla a není proto ani pozůstalostní řízení skončeno a možno tudíž stále činiti návrhy a přihlášení k pozůstalostnímu řízení, neboť lhůty v § 120 nesp. pat. stanovené nejsou lhůtami preklusivními, jichž nezachování by mělo v zápětí vyloučení obmeškance z toho kterého úkonu, ale pouze lhůtami, jichž účelem jest řízení uspíšiti.

Bylo tedy na soudu první stolice, aby o návrhu stěžovatelů za vyměření jim dílu povinného podle § 785 obč. zák. nejprve v cestě nesporné jednal a o vyjasnění sporných otázek se pokusil, a teprve, bylo-li jednání to bezvýsledným, odkázal je na pořad práva.

N e j v. s o u d dovolacímu rekursu v y h o v ě l a napadené usnesení zrušil, obnoviv usnesení prvního soudu.

O d ů v o d n ě n í: Za pozůstalostního řízení, projednávaného na základě zákonné posloupnosti, návrhy v době, kdy pozůstalost nebyla ještě odevzdána, svéprávné dívky zůstavitelky František K. a Marie N., které se k pozůstalosti za dědice vůbec nepřihlásily, aby jim byl z pozůstalosti vyměřen povinný díl podle § 785 obč. zák. a započtení darování učiněných zůstavitelkou za jejího života ve prospěch druhých dvou dětí Václava a Ladislava.

Šlo o to, jakého nároku se domáhali žadatelé svým návrhem a zda náleželo pozůstalostnímu soudu, aby o něm jednal v pozůstalostním řízení. Že nešlo o nárok na povinný díl v pravém smyslu slova podle § 764 obč. zák. vyplývá již z toho, že tu není posloupnosti ze závěti, neboť tu není posledního pořízení, jímž nebylo na žadatele jako nepominutelné dědice buď vůbec nebo dostatečně pamatováno. Při zákonné posloupnosti nepřijde nepominutelný dědic ovšem o svůj povinný díl, neboť se mu ho dostává ve způsobu dědického podílu, při čemž je i oprávněn domáhati se v pozůstalostním řízení nápravy, byl-li v dílu tom zkrácen darováním (§ 785 obč. zák.). Nápravy této byli by se mohli řečení nepominutelní dědici domáhati, neboť nebyla-li odevzdací listina vůbec ještě vydána, nebylo ani skončeno pozůstalostní řízení (rozh. čís. 5969 sb. n. s.). Leč nepominutelní dědici mohli při dědické posloupnosti ze zákona dosíci dědického dílu a tím povinného dílu jen dědickou přihláškou (§ 799 obč. zák.). To však neučinili a lze proto jejich návrh posuzovati jen jako návrh na uplatňování nároku podle § 951 obč. zák. K projednávání tohoto návrhu nebyl však příslušný pozůstalostní soud, zejména šlo-li o svéprávné nepominutelné dědice.

Odkázal tudíž prvý soud právem žadatele s jejich nárokem na pořad práva a trpí usnesení rekursního soudu, ukládající prvnímu soudu, aby ve věci jednal, zmatečností podle § 41 d) zákona čís. 100/1931 Sb. z. a n.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 8. dubna 1932 č. j. R I 208/32/1. Dr. Jar. Koutník.

Prohlásil-li žalovaný, že jsou mu známy zákonné následky jednání 3. odst. § 1 zák. č. 48/25 se protiví, neobsahuje tento projev přesný a určitý závazek. — Nedostatek přednesu nemůže býti nahrazen výsledkem svědka, ale přednes musí předcházeti připuštění důkazu.

Žalující domáhali se náhrady škody proto, že žalovaní vnikli do jich obchodu, čímž jim způsobili škodu, dále pronajali obchodní místnosti proti dojednání spolku »Budúcnost«, tedy konkurenčnímu podniku, a tím způsobili žalobcům další škodu.

První soud žalobu zamítl, vrchní soud přisoudil žalujícím 70 Kč za škodu, způsobenou rušením držby, jinak rozsudek prvního soudu potvrdil. Nejvyšší soud dovolací stížnost zamítl.

Z důvodů nejvyššího soudu: Žalobník nejprve si stěžoval, že odvolací soud porušil formální pravidlo prohlášením, že škoda způsobená rušením držby, převyšující 70 Kč, nebyla konkretisována a doložena důkazy, ačkoliv žalobník vedl důkaz svědkyní Alžbětou I—, která by byla škodu specifikovala.

Svědecký výslech možno připustiti o skutečnostech pro spor rozhodných na základě určitého přednesu strany, aby mohl býti posouzen dosah těchto skutečností jak po stránce právní, tak po stránce skutkové. Přednes musí předcházeti připuštění důkazů a proto je mylný názor dovolací žádosti, že nedostatek přednesu měl býti nahrazen výsledkem svědkyně I—.

Další nárok na náhradu škody zakládá žalobník na tom, že žalovaná strana, pronajavši žalobníkem vyklizené místnosti spolku »Budúcnost«, porušila ustanovení smíru ze dne 18. května 1927, v kterém prvý žalovaný prohlásil, že místnost potřebuje pro sebe, že ji nedá do pronájmu a že si je toho vědom, že jednání proti němu by mělo za následek, že jeho odpůrce by se mohl znova nastěhovati do krámu a žádati náhradu škody.

Smír posuzovaný podle tohoto projevu žalovaného neobsahuje přesný a určitý závazek, ale jen ujištění, že žalovaný nepronajme vyklizené místnosti a že mu není neznámo, že opačné jednání by žalobníkovu poskytlo příležitost, aby se domáhal určitých plnění.

V tomto prohlášení je sice vysloven názor obou stran, že žalobníkovu by byla poskytnuta možnost uplatniti nárok na obnovu nájmu a na náhradu škody a že by šlo o nárok podle zákona odůvodněný, ale výslovné uznání i pro případ, že podle zákona tyto nároky by nebyly odůvodněné, v něm obsažen není.